

KAPITEL 4

DEN NYE KVALITET VED DEN ARTSSPECIFIKKE LÆRE- OG UDVIKLINGSEVNE I DEN PSYKOFYLOGENETISKE PROCES

4.1 FORBEMÆRKNING

Idet vi i forrige kapitel, til realisering af det 5. og sidste skridt i analysen af udbygningen/dannelsen af det psykiske gennem livsprocessens indre uddifferentiering har rekonstrueret grundformens bestemmelse, handler det nu om at komme frem til det næste kvalitetstrin/spring som indeholder det psykiskes udvikling og dermed komme til et nyt kvalitetsniveau for den kategoriale differentiering af det psykiskes grundkategori.

Dette nye kvalitative psykiske enhedstrin er i vores konzeption karakteriseret gennem individuel læren, mere præcist: individuelle lærings- og udviklingsevner hos organismen. Vi hæver altså nu, med den explicite indføring af læring i vores analyse, abstraktionen af faktiske læringsprocesser fra forrige kapitel frem, og stiller lærings- og udviklingsevnen som midtpunkt for den videre funktional-historiske rekonstruktion: Det handler nu om at påvise, at og på hvilken måde den individuelle læring er blevet en udviklingsnødvendighed for indholdet i det psykiskes evolution, altså ved at alle videregående differentieringer i det psykiskes kategorialanalyse må være logisk-historisk overordnede.

Når vi - i den nyelige gennemgang af vores femdelte kvalitetsanalyse - har vist, hvorledes den individuelle lærings- og udviklingsevne kan være en specifik og bestemmende funktion ved det nye psykofylogenetiske enhedstrin, så må vi i overensstemmelse med vores fremgangsmåde atter som det næste lave en hypotetisk forudsætning vedrørende det specifikt nye trin, denne gang dog ikke som udgangsabstraktion, men derimod som en central mellemabstraktion. Når man skal formulere en sådan abstraktion er man ikke på samme måde "fri" (og kun bundet til grundbestemmelsen for livsprocessen) som ved formuleringen af udgangsabstraktionen til indføringen af det psykiske. For det første må vi nemlig forholde os til mellemabstraktionen angående karakteristikkene af læring - (side 122) ja læring som et differentieringsprodukt ved det psykiskes genese - og tilskrive det samme bestemmelse hvorpå også det psykiskes grundform hviler. For det andet - og det er særligt vigtigt - kan vi ikke længere, på grund af vores tidligere differentieringsanalyse af lærings- og udviklingsevnen som sådan bestemme, men skal vi påvise evnen til individuel læring som en ny kvalitativ udvikling der bygger på den hidtil udarbejdede differentierede kognitive, emotionelle og sociale dimension ved det psykiske, og derved vise hvorledes den individuelle læringssevne bliver specifik og bestemmende i den videre udvikling af denne enhedsstruktur. En væsentlig forskel mellem DKP og den traditionelle psykologis "begrebsopbygning" findes deri, at den funktional-historiske rekonstruktion vil indoptage alle tidligere specifikke psykiske bestemmelser som indholdsmæssigt grundlag for alle videre differentieringer: Den traditionelle psykologi påfører "læring", ligesom alle andre psykiske manifestationer, sine "blege" og "vage" abstrakte generalisationer pga. sin ahistoriske begrænsning, og får dermed et udvendigt og uformidlet forhold til fylden i det virkelige psykiske liv.

Trad. psyk.

På grund af den nævnte bundethed finder de det tilstrækkeligt kun at gribe tilbage til mellemabstraktionen som forudsætning for en global forforståelse, og bestemmer dermed de individuelle lærings- og udviklingsevner, som evner bestemt ved den ontogenetiske ændring gennem aktuel kontakt med omverdenen. En tilbageføring udelukkende til dette sted, vil vi kalde en ændringsproces som kun er en udbygning af de individuelle lærings- og udviklingsevner, der hviler på det "psykiske" enhedsniveau i livsaktiviteten, altså som bygger på signalformidlede aktiviteter og deres funktionsgrundlag. Alle videre bestemmelser angående lærings- og udviklingsevner vil følge i sammenhæng med analysegennemgangen.

24

4.2 EVOLUTIONÆR UDBYGNING AF EVNEN TIL INDIVIDUEL LÆRING FREM TIL DEN MODIFICEREDE FUNKTIONSVÆKSLING VED LÆRINGSEVNENS NYE KVALITET

FØRSTE ANALYSESKRIDT: MODIFIKABILITETENS OPHÆVNING/HØJELSE SOM RELEVANT USPECIFIK DIMENSION

Vi mangler endnu, for at kunne realisere det første skridt i den nye gennemgang af vores trinfølge til udarbejdelsen af kvalitative omslag, som det næste at påvise den realhistoriske dimension ved de tidligere trin som til følge har bevirket omslaget i en kvalitativ specifik individuel lærings- og udviklingsevne, og her vil vi isolere en sådan dimension (eller dimensioner), som er den væsentligste karakterisering ved specificeringen af den nye funktion, og som muliggør en præcis fremhævelse af den (vgl. S. 63 f).

En sådan dimension må være indeholdt i den ontogenetiske aktivitetsændring gennem aktuel omverdenskontakt, uden allerede at være "lærings- og udviklingsevne". Den dimension vi søger inden for vores konzeption, er den såkaldte "modifikabilitet" hos organismerne som en særlig oprindelsesform.

"Modifikabilitet" er som individuel foranderlighed, et grundkendetegn ved alle organismer: De gennem selvreproduktionen fremkomne enkeltindivider hos en organisme-population, er godt nok genetisk fastlagt i deres morfologiske-funktionale struktur, men alle særkendetegn er ikke absolut uforanderlige, men fikserer kun arten og dens omfang af "spillerum" eller "variationbredde", hvilket giver enkeltorganismen mulighed for, gennem aktuelle ydre eller indre betingelser, at forandre sig, og dermed også blive forskellig fra de andre. Modifikationen finder ikke sted gennem arveanlæg, på samme måde som mutationen der er en genetisk "kopieringsfejl". Modifikabiliteten hos en enkelt organisme med henblik på en bestemt særegenhed, altså variationsbredden i den individuelle forandring, er derfor et "genetisk" særkende. (Således kan hunnen hos den berømte "middelhavorm" Bonellia blive 6 cm. lang gennem extensivering af dens næringstoffer, hvorimod hannen i alle tilfælde vil forblive mikroskopisk. Hannen og hunnen er forskellige mht. til deres "genetiske" modifikabilitet vedrørende kropslængde. Den i disse rammer faktisk fulgte modifikation, her altså den omstændighed om hunnen faktisk bliver 6 cm. lang pga. tilsvarende næringsoverflod, eller om den ikke bliver større end hannen ved næringmangel, er ikke noget som efterkommerne "arver" - den "lamarckistiske" opfattelse af at "man kan arve en erhvervet egenskab" som modifikation er blevet totalt tilbagevist af den moderne biologiske forskning.) (side 124)

Omfanget og arten af (gennem den tilsvarende mutations varians) modifikabiliteten hænger sammen med egenarten af den iøvrigt "fastlagte" genetiske særegenhed, og den dertil knyttede "foranderlighed". "Fastlagthed" og "Modifikabilitet" må derfor betragtes som to sider ved den samme særegenhed, og hvorved særegenhedens adfærd/forhold kan karakteriseres. Modifikabiliteten vil dernæst blive betragtet som en ufunktionel følgevirkning, som udtryk for at livsfeltet rent faktisk ikke er absolut fastlagt, men er inden for et vist spillerum, hvori "målefejl" ved fastlagtheden er tilfældigt spredt omkring en middelværdi (hvor støgbredden tilsammen med den genetisk særligt bestemte "modifikabilitet", er udtryk for den totale "varians"). Denne "epifænomenale" karakter ved modifikabiliteten får kun almen betydning for evolutionen, idet modifikabiliteten bibringer organismen en bestemt særlig selektionsfordel, altså en tilpasningsværdi, eller opnår en funktion i forhold til organismepopulationens systemopretholdelse (vgl. M I, S. 114 f)

25

28

En bestemt udviklingslinie i en lignende "funktionalisering" af modifikabiliteten forbliver på et uspecifikt niveau i en førpsykisk - "psykologisk" tilpasningsproces, og resulterer i en evolutionsproces som indeholder dette niveau som et underliggende lag men som også uddifferentieres til "højere" funktioner, forstået som en slags paralleludvikling med den almindelige evolution. Til dette hører f.eks. det at mange iagttagelige pelsdyr "anlægger vinterpels" ved faldende udetemperatur, eller (et andet eksempel) det voksende hæmoglobinindhold i blodet når indåndingsluften er permanent forringet. Det her handler på den ene side entydigt om funktionen af "passende modifikation", og på den anden side entydigt ikke om "læringsevne" i vores forstand, idet den signalformidlede aktivitet som bestemmelse for det psykisk grundform ikke er indeholdt her (vgl. M I, S. 127)

Hvis man i dette øjeblik betragter forholdet fastlagthed/modifikabilitet uddifferentieret på forskelligvis fra det psykiske niveau, så viser det sig, at alle de fremhævede kognitive, emotionelle og sociale dimensioner, som er fastlagt inden for rammerne af det psykiske niveau, vil opfatte aktiviteten af "modifikable" momenter som værende specifikt "instinktivt". Praktisk talt bliver alle aktiviteter "instinktive", hvis man kun ser på dem i modstandsfulde omgivelser, selvom forskerne her har modificeret dem lidt. Sådan ses gravehvepsen - hvis man ser på dens instinktive aktivitetssekvens: Den trækker den døde græshoppe hen til et gravet sandhul, "inspektion" og rensning af hullet, trækker græshoppen (som tjener til næring for afkommet) tilbage i hullet - løber frem og tilbage for at anbringe græshoppen - og hundredevis af gange gentager den denne placering af græshoppen i hullet (SIDE 125) og genoptager hulfældeinspektionen. Men på et eller andet tidspunkt "har" hvepsen så at sige "nok" - og trækker græshoppen videre, uden den mellemliggende fældekontrol (hvor forskerne har lejlighed til at foretage deres indgreb) - og hen til hullet. En sådan modifikation vil man ikke kunne betegne som "læring", idet "tilpasningen" til omgivelserne i dette tilfælde, idet det er absolut "ufunktionelt" i forbindelse med opretholdelsen o.a.. Ikke desto mindre bliver det på dette set tydeligt, at modifikationen ikke længere er en helt "tilfældig" følge, men at der i det evolutionære forløb er udviklet instinktive aktivitetsmekanismer, som har en særlig psykisk betydning i udbygningen af forholdet mellem fastlagthed/modifikabilitet, igennem hvilket det næste tilpasningsskridt i den virkelige læringsevnes oprindelse, umiddelbart kan ses forberedt.

Hermed har vi for så vidt vist læringsevnes grundlag, gennem konkretisering af modifikabilitets-dimensionens indhold på det forudgående udviklingstrin, så vi nu kan gå fra første til andet analyseskridt, at påvise de her relevante udviklingsmodsigelser gennem de objektive forandringer i omverdensbetingelserne (vgl. S. 63 ff).

ANDET ANALYSESKRIDT: PAVISNING AF UDVIKLINGSMODSÆTNINGERNES RETNING MOD LÆRINGSEVNE Gennem de aktuelle omverdensforandrings systemledsagende effekt.

De "fastlagte" aktiviteter (iberegnet den tilhørende "ufunktionale" modifikabilitet) tillader kun organismen en artsspecifik-"gennemsnitlig" tilpasning af egenskaber i omverdenen, og ikke en kortfristet-aktuel, i ontogenetisk forstand, tilpasning af egenskaberne hos dyrene i de givne omverdensbetingelser: Dette skal forstås således, at i den langsommelige fylogenetiske tilpasningsproces, hvorunder funktionsgrundlaget for de fastlagte aktiviteter er fremkommet, vil kun omverdensbetingelser som kan genspejles funktionelt forblive konstante forstået i evolutionsprocessens størrelsesorden.

I den evolutionære differentieringsproces frem mod det psykiske, er det nu - som fremstillet - omverdensbetingelserne og dyrenes heri begrundede

aktivitetsmuligheder der hele tiden er blevet mere komplekse. Det vil sige, at en stadig mangfoldigere handlingsmættet omverden, vil være biologisk relevant for dyrenes livsaktiviteter. Under disse omstændigheder kan organismen ikke overvinde sin uformåenhed blot gennem artsspecifikke "gennemsnitlige" omverdensgenskaber, men må også, som et i stadig højere grad systemledsagende udtryk, kunne tage hensyn til aktual-kortfristede omverdensforandringer. (SIDE 126). De aktuelle forandringer i livsbetingelserne, som her er det "trådned" hvori dyrene skal finde omverdensbetydningen, nærmer sig stadig mere de objektive faktiske omstændigheder, som for det enkelte dyr står for modsigelsen i den biologiske overlevelsesnødvendighed. Såfremt at aktivitetsmulighederne i forholdet mellem fastlagthed/modifikabilitet i den skildrede psykiske udvikling bevirker at der før eller siden kan optræde mutanter som kan modificere deres fastlagte aktivitetsformer, så bliver dette modsætningsforhold til en indre udviklingsmodsatning i retning af læringsevnes udbygning: I den aktuelle omverdensforandring hviler der hele tiden et selektionstryk, gennem hvilket der efterhånden skabes en "funktionalisering" af modifikabiliteten som evne i forbindelse med "tilpasning" til de aktuelle forandringer, altså evnen til at "lære".

Fra denne analyse følger en præcisering af vores tidligere grundlag for udviklingsmodsatningen (vgl. S.63 ff u. 79): En skærpelse af denne modsigelse i organismens omverdenspol kan ikke finde sted uden at de objektive omverdensbetingelser, som er uafhængige af organismerne, forandres i en "systemtruende" retning (hvorved et selektionstryk udøves). Det kan også have forandret organismen så meget i sin helhedsudvikling, at bestemte omverdensbetingelser, uden at de i sig selv har forandret organismen, får den betydning at organismen i stadig højere grad udviser systemtruende karakter. Herved tydeliggøres det, at virkningen af "systemtruende" objektive omverdensbetingelser altid skal forstås i et forhold, nemlig forholdet mellem omverdensbetingelserne og organismen, mere præcist: Organisme-populationen er for den enkelte systemtruende omverdensbetingelser. Modsigelsen kan således skærpes, såvel gennem den ene pol i forholdet, omverdenen, såvel som gennem den anden pol, organismen, med en voksende systemtruende forandring til resultat. Da sådanne forandringer altid er et resultat af "tilpasning" til ændrede omverdensbetingelser, er det ganske vist her primært de objektive omverdensbetingelser der opretholder evolutionens bevægelsesmoment (i overensstemmelse med genspejlingskoncepten), dette primære forhold må dog ikke kun bestå og udbygges på en en-dimensional udviklingsmodsatning, men må formidles over et to-dimensionalt forhold, hvor også skærpelsen af modsætningen på organisme siden medtages.

På dette sted står det til diskussion om udviklingsmodsatningen bevæger sig i retning af "læringsevne", i sammenhæng med den skildrede organismiske forandring, og om en uafhængig forandring af omverdenen, hvorunder biologiske forandringer (SIDE 127) bliver mere og mere relevante, kan forstås som logisk-historiske forudsætninger. Den nævnte voksende "ustabilitet" hos organismerne ved aktuelle omverdensforandringer bliver dog på dette sted medregnet som udviklingslogisk forklaring på udbygningen af læringsevnen: Vi har her at gøre med en speciel udlægning af den dialektiske-materialismes koncept om "Ding-an-sich" als "Ding-fyr-uns" at gøre: Det "systemtruende" indhold i omverdensbetingelsernes udviklingsmodsatninger bliver såvel en organismeuafhængig objektiv realitet der bliver "funktionelt genspejlet" i den videre evolutionære tilpasning, som et samtidig "systemtruende" niveau for en bestemt organisme-population med dennes specielle evolutionære udviklingsstade.

TREDIE ANALYSESKRIDT: KARAKTERISERING AF MODIFIKABILITETENS
FUNKTIONSVEXSLLEN SOM FORÆNDRELIGT FUNKTIONSGRUNDLAG VED AKTUELLE
OMVERDENSBESTEMTE AKTIVITETSRESULTATER

I disse sidste overvejelser blev det tydeliggjort, p a hvilken m ade den indev erende afledningssammenh ang i tredje analyseskridt, ang aende *funktionsvekslen som f erste kvalitative spring*, n armere kan bestemmes, og gennem hvilken den nye funktions *specifitet* har udviklet sig under de n ævnte modsigelsesforhold: I vores tilf ælde mangler vi at sp erge om, hvorledes den n este (relativt) uspecifikke dimension ved modifikabiliteten kan opn a sin kvalitative specificering som "l ringsevne", (som er en specialform af modifikabiliteten) gennem funktionsvekslen.

P a stadiet i den psykiske differentiering f or udbygningen af "l ringsevnen" svarer modifikabilitet kun til bredden i de "fastlagte" aktivitetskendetegn som en omverdensbetingede variabilitet, alts a er funktionsgrundlaget for de "fastlagte" aktiviteter underordnet og ensidigt afh angig af disse omverdensbetingelser. Udbygningen af l ringsevnen betyder s aledes en *ny funktional sammenh ang* mellem det "fastlagte" og det "modifikable" aspekt i en aktivitets funktionsgrundlag, idet begge aspekter nu p a bestemt m ade indtr eder i en vekselvirkning med hinanden. Tidligere var det nemlig det "fastlagte" funktionsgrundlag, i *ontogenetisk m alestok*, der p a grund af udbygning og reducering i behovsaktualiseringen blev forandret, hvorved arten af denne forandring (muligvis gennem den n ævnte "behovsprojekt") i sig selv blev genetisk fastlagt. I det store og hele var disse omverdensbetingede aktiviteter s aledes bestemt gennem funktionsgrundlaget, og ikke omvendt. Herigennem blev modifikabilitet til "l ringsevne", fordi aktivitetsudf orelsens omverdensbetingede variation som resultat (SIDE 128) ogs a forandrede aktivitetens funktionsgrundlag. P a grund af den altid konkrete omverdensbetingede afh angighed, forandredes funktionsgrundlaget for orienterings- eller udf orelsesaktivitetens modifikation s aledes, at opretholdelsen af de tidligere aktiviteter under de nye omverdensbetingelser vil blive fulgt af et andet aktivitetsforl ob som var tilpasset disse nye betingelser. Gennem denne funktionsvekslen fra modifikabilitet til "l ringsevne" bliver der alts a her  abnet for den *ontogenetiske, individualhistoriske dimension* i forandringen af aktivitetens funktionsgrundlag. Derfor er det, n ar vi udelukkende ser p a det der repr esenterer det blot "fastlagte" funktionsgrundlag for den fylogenetisk udviklede "artshukommelse", at evnen til at l re bliver et resultat af den aktuelle livsfuldbyrdelse, og i bredere forstand sl ar ned og udsondres som en funktional "individualhukommelse", som er en del af og et differentieringsprodukt ved "artshukommelsen".

Q Den s aledes bestemte "l ringsevne" er alts a derfor ikke kun en tilbagegriben til de "fastlagte" aktiviteter, alts a ren uspecificeret  abenhed over for omverdenen, men et s rlig positivt resultat af den fylogenetiske tilpasningsproces med et nyt potentiale i informationsudnyttelse - og bearbejdning. Herigennem er l reevnen i sig selv "artsspecifikt" bestemt, og vil alts a i sin oprindelse og egenart v are afh angig af *omverdenens specielle beskaffenhed*, og blive udsondret/dannet i forhold til omverdenes aktuelle varierende kendetegn; hvad der p a hvilken m ade kan l res, er bestemt gennem de "livsn odvendigheder" en bestemt art finder i sin artsspecifikke omverden.

Sølvmågen kan muligvis skelne sine egne unger fra andres allerede på 15 levedag, men dens øg kan den overhovedet ikke "kende", til trods for at de har meget mere udtalte kendetegn. Den finder kun sine øg igen på grund af landkendetegn. Under naturlige omstændigheder vil æggene nemlig ikke bevæge sig væk fra reden, og det er således nok at kunne identificere landkendetegn, hvorimod de omfartende ungerne ikke vil kunne gendekendes som konstante kendetegnsbærere (vgl. dazu M I, S. 116).

VEDRØRENDE FORHOLDET "MEDFØDT/LÆRT" OG "FASTLAGT (instinkt?/LÆREEVNE".

Idet at læreevnen selv er et "artsspecifikt" resultat af den evolutionære udviklingsproces, fås en uoverensstemmelse i den sædvanlige modstilling mellem "medfødt" og "indlært" ("natur" og "nurture", etc.): Her opererer man med dette begrebspar i egen interesse, altså det forudsættes at "medfødt" ikke har noget at gøre med "indlært", og at "indlært" ikke har noget med "medfødt" at gøre. Hvis man istedet indsætter sådan en overfladisk betragtning i det analytiske (SIDE 129) begrebspar "fastlagthed-modifikabilitet" på den fremstillede måde, bliver det klart, at såvel "fastlagte" aktiviteter som deres modifikabilitet gennem læreevnen er et resultat af den fylogenetiske tilpasningsproces, og at den er muliggjort gennem den genetiske information, altså i den forstand "medfødt", hvorved "evnen til at lære" udelukkende kan fremstilles som den skildrede "medfødte" evne hos organismen til udnyttelse af de aktuelle omverdensinformationer. Kun gennem en sådan funktional-historisk udledet begrebslig affattelse kan det undgås at, "læreevnen" i den videre fylogenetiske udviklingsproces bliver taget ud af sin rette sammenhæng, og således fange hvorledes den fylogenetiske differentiering kan føre til en ny kvalitet inden for den "menneskelige" læreevnes oprindelsesform, hvis ikke denne metode anvendes er det ikke længere muligt at rekonstruere denne oprindelse og vil kun føre til abstrakte-almene bestemmelser ved læring i stil med det der bliver tilbage inden for den traditionelle psykologi. (vgl. dazu H.-Osterkamp's "Neubestimmung des Verhältnisses zwischen >Angeborenem< und >Gelerntem<, MI, Kap. 2.5.1, s. 112 ff und ihre Antwort auf H. Gottschalch, 1979, S. 133 ff).

I vores videre fremstilling af den fylogenetiske udviklings modifikabilitet set i sin specifikation som læreevne, vil vi ikke forstå det som en simpel afprøvning af fastlagthedens og læreevnenes fordele frem for hinanden. Den "fastlagte" funktionsdimension ved organismen vil blive forstået som indbegrebet af den "tilpasningsgrad" som gælder for de gennemsnitlige artsspecifikke livsbetingelser, og på en måde er dyrenes "grundskelet" (fundament) i livsopretholdelsesprocessen, og "læring" kan kun forstås på basis af denne funktionsdimension (fastlagtheden) som den omverdensformidlende ontogenetiske modificerbarhed, der kan give den nævnte selektionsfordel. Et dyr der så at sige først individuelt måtte "lære alt" ville have dårlige livsfærdigheder. En isoleret udvikling af "læreevnen" på bekostning af fastlagtheden ville således være ensbetydende med en voksende livsuduelighed, og ville på ingen måde kunne være opstået fylogenetisk. Med andre ord: Selektionsbagdelen ved manglende fastlagthed kan ikke på simpel måde kompenseres gennem læreevnenes selektionsfordel. "Fastlagte" aktiviteter er så at sige på den ene side "unøjagtige", og kan

i deres virke ikke tage hensyn til de livsmuligheder og handlinger som kræves på baggrund af de aktuelle omverdensforandringer; men på den anden side står de altid og med det samme til dyrets disposition. "Lærte" aktiviteter er godtnok "tilpasningsmulige" til vekslende livsbetingelse, dyret kan derimod ikke kun, *men skal* have "lært" samtlige aktivitetsmuligheder, for at kunne gøre dem til passende biologiske aktiviteter; Dyret står ganske "hjælpelest" over for handlingsfyldte/mættede omgivelser hvortil det ikke har erhvervet det "lærte" aktivitetsgrundlag, og det vil få en "dødelig" udgang for dyret hvis det ikke på forhånd har haft tid og mulighed for at "lære" sig dette grundlag. De "fastlagte" aktiviteter danner så at sige "eksistensgrundlaget" for organismerne hhv. organisme-populationerne; (SIDE 130) men først efter en således opnået basis til sikring af de elementære livsfunktioner, kan "læreevnen" differentieres og udvikles til "støranfælligeren" (?) og "ledsagende" tilpasningsbidrag - og dermed lade sig udbygge fylogenetisk.

På grund af disse overvejelser (som også her er almengjort på et omfangsrigt empirisk materiale) har vi karakteriseret læreevnen i forholdet "fastlagthed" og "modifikabilitet", som et *modsigelsesforhold* (som en kritik til de gængse affattelser der endimensionelt ser fastlagthed opløst i læreevnen), inden for hvilke de nævnte uforenelige selektionsfordele hhv. -bagdele ved fastlagthed og læreevne hele tiden bliver dialektisk "ophævet" på nye udviklingsniveauer: Derved kan læreevnen hele tiden udvikles til stærkere former, samtidigt med at det sikre, at det fastlagte funktionsaspekts aktivitetsgrundlag sideløbende har mulighed for at blive differentieret og effektiviseret. Den fastlagte funktionsandel kan således (igen inden for det vi kalder lagdeling eller paralleludvikling) - som vi senere vil vise minutløst - gennemgå en *egen* evolutionær udvikling, hvori den går fra at være blot grundlag for de fastlagte aktiviteter til i højere grad at være fastlagte forudsætninger for udviklingen af læreevnen.

Modsatningen fastlagthed/læreevne er alment forstået, et differentieringsprodukt ved den grundliggende udviklingsmodsatning mellem den organismiske systemkapacitet og de systemtruende omverdensbetingelser: Gennem denne (mellemodsatning) kan organismen i sit fylogenetiske forløb i forhold til de systemtruende omverdensbetingelse svare med en hele tide udviklende og effektivere "ophævelse" af indholdet i de fastlagte og "læremæssige" aspekter ved deres funktionale aktivitetsgrundlag. (Til dette afsnit vgl. M I, kap. 2.5.5, S.139 ff og H.-Osterkamp 1979, S.133 ff.)

Maylen 4.3
4.4
4.5